

Forfatter: Bang, Herman Joachim

Titel: BREV TIL: Bang, Herman Joachim FRA: Bang, Herman Joachim (1882-01-01?/1882-01-15?)

Citation: Bang, Herman Joachim: "BREV TIL: Bang, Herman Joachim FRA: Bang, Herman Joachim (1882-01-01?/1882-01-15?)", i *Fra Herman Bangs Journalistaar ved "Nationaltidende" 1879-84 - Minder, samlede omkring breve til mine forældre*, Gyldendalske Boghandel - Nordisk, s. 91. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002068945-000-shoot-L0020689450000004.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Fra Herman Bangs Journalistaar ved "Nationaltidende" 1879-84 - Minder, samlede omkring breve til mine forældre

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

„Herman Bang!

Den der tillader sig at skrive disse Linier er en gammel Kone i sit syv og halvfjerds Aar og Grunden er, at jeg saa gerne vil takke Dem for „Vexlende Themaer“, som har foraarsaget mig stor Glæde. Deres Critiker ere fortræffelige og al den Godhed og Kjærlighed De viser for Deres stakkels Medmennesker, Gamle og Unge, Store og Smaa, beviser Deres kærlige, gode Sindelag. Man har sagt, at De var Atheist, men jeg har holdt fast ved den Tro, at De vistnok er et skikkeligt Menneske, ellers maa jo altsammen være Falskhed, hvad De skrev i disse „Vexlende Themaer“ og det er det jo ikke. Jeg har aldrig læst den fæle Bog, der kom for et Par Aar siden, og jeg har ikke villet have den indenfor mine Døre og dog — er det ikke underligt — Fortællingen om den har vakt min Interesse for Dem allerførst, thi der er sagt, om med Rette eller ei, at Deres Ungdom ikke havde været lykkelig, og at meget i Bogen var oplevet af Dem, arme, stakkels Barn! Men saa gjorde jeg jo Deres nærmere Bekendtskab, glædede mig over Dem og tog Dem saamænd op i mit Hjerte og ønsker Dem s. 92her et ret glædeligt Nytaar, og ganske haaber jeg, naar jeg om Aftenen beder min Aftenbøn, og deri for de ulykkelige Vantro, at De, gode Herman Bang, ikke skal indesluttet mellem disse. — Jeg har kun en Gang sét Dem, og det var for nogle Aar siden, da jeg sad i en Coupé paa Jernbanen og skulde til Fredensborg, da gik en ung Mand og søgte en Plads med en underlig brun Talar paa, et couleurt Silketørklæde om Halsen og en rød Reisebog i Haanden; jeg sagde da til min Granddatter, som sad hos mig: „Den kønne unge Mand der gik var da vist en Udlænding“. Saa sagde en mig ubekendt Dame der sad lige over for os: „Det var Herman Bang.“ Ja see! Det er det hele ydre Bekjendtskab jeg har til Dem, men jeg synes jeg kender Dem saa godt, tror saa godt om Dem og ønsker Fred, Glæde og Lykke for Dem i det nye Aar. Hvem jeg Gamle er, maa jo være Dem aldeles ligegyldig: Dog skulde De hændelsesvis engang et eller andet Sted see en gammel sørgeklædt Dame omgivet af sin Familie, saa kunde det være det var mig, der saa hensynsløst har optaget Deres Tid blot for egenkærligt at fortælle Dem om en gammel Kones Interesse og Taknemlighed for Herman Bang.“

Brevet er skrevet ved Nytaar 1882. De sidste Feuilletoner i det gamle Aar var: „Vore offentlige Haver, Voldene og Rosenborg“. „Under disse Træer s. 93have Generationer levet og drømt“, skriver han. Den 18. Decbr. en første Omtale af „Gengangere“ og Juledag: „Mindernes Fest“, Forarbejdet til Julen i „Det hvide Hus“, Emner, der maaske særligt har tiltalt den anonyme Dame.

Den 13. Januar 1882 skrev jeg i min Dagbog: „I den sidste Tid har jeg været svært optaget af H. B. Det er det vidunderlige, pikante, der trækker mig til ham. Undertiden kan jeg synes saa godt om ham, at det næsten bliver farligt og jeg mærker, at jeg maa være paa min Post. Igaar Aftes var vi ovre til det nye Stykke — „Quod felix“¹⁾. H. B. var der naturligvis ogsaa. Jeg kan ikke fordrage den Maade, han gaar klædt paa. Hvide Handsker med sorte Striber, Kjole og Lilliekonvaller i Knaphullet. “ — — —

Mine Forældre havde maaske allerede den Gang haft en Fornemmelse af, at Bang optog mig lidt for meget — de kendte jo Reversen af Medaillen langt nøjere end jeg — og de mente vel, det var formaalstjenligt, at jeg fik noget andet at tænke paa. Det blev da bestemt, at jeg skulde lære at koge i Kronprinsens Køkken. Den 4. Feb. 1882 begav jeg mig — noget benovet — igennem den kgl.

s. 94Port, forbi den røde Schweizer, der allernaadigst tilstod mig Passage, da mit Svar paa hans Forespørgsel var: „Køkkenet“! Senere fik jeg mit daglige Nik og Smil, naar jeg husvant smuttede igennem Slotsgaarden ned i den lange Kældergang, der under Slottets Midterfløj førte til Porten ved den sydlige Pavillon, hvor Køkkenet laa. Køkkenchefen, den joviale, elskelige, trivelige Frk. Erichsen havde sin Lejlighed i Kælderetagen under Hovedfløjen, med Nedgang fra den lukkede Port. Hendes Forstue var Elevernes Omklædningsrum. Herfra hørte vi daglig Vagtparaden trække op, og Gardisterne blinkede altid skælnmsk med Øjet ned til det kappeklædte Køkkenpersonale. Det var morsomme Dage, trods den lange Arbejdstid; ofte fra 10 Formiddag til Kl. 8 Aften, naar der var store Tafler.

Desuagtet fik jeg ogsaa Tid til at dyrke Selskabeligheden. Jeg var paa Studenterkarnevallet, iført spansk Dragt, som jeg med uhyre Taalmodighed selv havde overbroderet med Ild-Perler. Jeg morede mig ikke synderligt; Forventningerne havde vist været for store.

Næste Dag kom Bang ned mens vi spiste Frokost. Han vilde vide hvorledes vi havde moret os. Vi fortalte løst og fast. Da hører vi pludselig Bang udstøde halvkvale Latterlyde, han havde faaet sin Kaffeske til at sidde fast ved en Tand, og det var umuligt for ham at vriste den ud. Under Anstrengelserne endte han paa Gulvet mellem tvende Spisestuestole.

s. 95sestuestole. Den Ske bar i mange Aar Mærker af Katastrofen og vi kaldte den: „Bang-Skeen“.

Kort Tid efter denne Episode havde vi et lille Middagsselskab, hvor, blandt andre, Bjerring og Bang var tilstede. Min Stambog kom paa Tale, og jeg husker mig selv staaende ved det runde Bord foran Hjørnesofaen og Gang paa Gang lade min monogramprydede Elfenbensvifte med et Smæld falde paa Bordet, idet jeg forsikrede Bang om, at jeg havde følt mig krænket over, at han havde sammenlignet mig med en „tarvelig Husholdning“. Han skrev da paany i min Poesibog:

Bang, Herman Joachim, *Fra Herman Bangs Journalistaar ved "Nationaltidende" 1879-84 - Minder, samlede omkring breve til mine forældre,*

„Uden at kende Dem anbefalede jeg Dem Tilfredshed, som et godt Surrogat for Lykken i tarvelige Husholdninger, nu, hvor jeg maaske har gættet mere, end jeg var berettiget til at kende, raader jeg Dem bestandig til at søge Tilfredsheden, frygter, at De vil lege den farlige Leg at søge Lykken, — en Leg, hvor de Hgende ofte taber, og hvor vort Hjertes Ærgjerrighed, der vil formeget, altfor ofte bereder os Smerte.“

Herman Bang.